

PIRMOJI PAGALBA: KAIP GAIVINTI UŽSPRINGUSĮ ASMENĮ?

Užspringimas – tai kvėpavimo sutrikimas, kurį sukelia svetimkūnis, patekęs į nosiaryklę, gerklas ar gerklę. Užspringimas gali būti dalinis ir visiškasis. Jeigu užspringusiam asmeniui tuoj pat nesuteikiama pagalba, žmogus netenka sąmonės, jį ištinka klinikinė, o vėliau (po 4–5 min.) ir biologinė mirtis.

DALINIO UŽSPRINGIMO PIRMOJI PAGALBA:

- Požymiai: nukentėjusysis – sąmoningas, gali kvėpuoti, kalbėti ir kosėti.
- Stebėkite žmogų, tačiau netaikykite papildomų priemonių.
- Privalu leisti pačiam išsikosėti, nes tai – efektyviausia svetimkūnio pašalinimo priemonė dalinio užspringimo metu.
- Jei tokia būklė užsitęsė, kvieskite greitąją pagalbą.

VISIŠKO UŽSPRINGIMO PIRMOJI PAGALBA:

- Požymiai: nukentėjusysis – sąmoningas, tačiau negali kvėpuoti, kalbėti ir kosėti, pradeda mėlti.
- Palenkite nukentėjusį į priekį ir atlikite 5 smūgius į nugarą (tarp menčių) ir 5 pilvo paspaudimus. Atsistokite jam už nugaros, apkabindami jį dėkite vienos rankos kumštį po krūtinkauliu, kita ranka prispauskite ir staigiu trumpu judesiu spustelkite.
- Šiuos veiksmus atlikite pakaitomis, kol pašalinsite svetimkūnį iš kvėpavimo takų.

PIRMOJI PAGALBA, JEI UŽSPRINGĘS ŽMOGUS NESĄMONINGAS:

- Paguldykite užspringusį ant nugaros.
- Prieš darydami įpūtimus, pražiodykite nukentėjusį ir apžiūrėkite burnos ertmę. Jei joje pastebėsite svetimkūnį, jį atsargiai išimkite.
- Pradėkite pradinį gaivinimą (30 krūtinės ląstos paspaudimų ir 2 įpūtimai, tęskite gaivinimo ciklus santykiu 30:2)

PIRMOJI PAGALBA UŽSPRINGUS KŪDIKIUI:

- Jei užspringęs vaikas kosėja, leiskite jam iškosėti pačiam.; jei ėmė dusti, paguldykite jį ant rankos kniūbsčių galva žemyn.
- Galvytę pirštais prilaikykite už apatinio žandikaulio, kad kvėpavimo takai būtų atviri.
- Staigiu vidutinio stiprumo judesiu plaštaka 5 kartus per 3–5 sekundes suduokite tarp menčių.
- Apverskite kūdikį veidu aukštyn ir patikrinkite, ar burnoje nėra svetimkūnio, radę – atsargiai išimkite.
- Jei svetimkūnis neiškrito, ant savo rankos paguldykite kūdikį veidu aukštyn ir penkis kartus pirštais staigiai (per 3–5 sekundes) spustelkite krūtinę.
- Šiuos veiksmus atlikite pakaitomis, kol pašalinsite svetimkūnį iš kvėpavimo takų, ir kvieskite greitąją pagalbą.

Jei užspringo nėščia moteris ar stambus žmogus, atlikdami paspaudimus iš nugaros apkabiname ne per liemenį, bet per krūtinę ir sugniaužtą kumštį dedame ties krūtinės spenelių linija.